

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO Komisja Egzaminacyjna

Wzór nr 12.2

PROTOKÓŁ Nr _____ / _____ / _____
SMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ JEDNOOSOBOWĄ / WIELOOSOBOWĄ
ATPL / UPRAWNIENIE NA TYP Z / BEZ IR - EGZAMIN PRAKTYCZNY LUB KONTROLA UMIEJĘTNOŚCI
SINGLE/MULTI-PILOT HELICOPTERS
ATPL / TYPE RATING WITH / WITHOUT IR - SKILL TEST OR PROFICIENCY CHECK

1 DANE KANDYDATA / DETAILS OF APPLICANTS wypełnić WIELKIMI LITERAMI / complete this form in BLOCK CAPITALS

Nazwisko: _____ **Imię:** _____
Last name: First name

Numer licencji: _____
Licence number:

2 DANE Z EGZAMINU / KONTROLI UMIEJĘTNOŚCI / SKILL TEST / PROFICIENCY CHECK DETAILS

Typ śmigłowca: SE ME MPH **Rodzaj operacji:** SPO MPO **Data wygaśnięcia uprawnienia TR:** _____
Helicopter TR Type of operation Expiry of previous or current rating

Egzamin praktyczny: wydanie licencji ATPL wydanie uprawnienia TR **Kontrola umiejętności TR:** przedłużenie wznowienie
Skill test: ATPL type rating Proficiency check TR: revalidation renewal

Potwierdzam, że wnioskodawca wykonał co najmniej 2 godziny czasu lotu w charakterze pilota w okresie ważności uprawnienia na wnioskowanym typie TAK NIE
I confirm that the applicant has completed at least 2 hours of flight time as a pilot during the period of validity of the rating on the relevant helicopter type

Typ śmigłowca /IR: SE ME MPH **Rodzaj operacji:** SPO MPO **Data wygaśnięcia uprawnienia TR /IR:** _____
Helicopter TR Type of operation Expiry of previous or current rating

Kontrola umiejętności: rozszerzenie IR na inny typ przedłużenie wznowienie **PBN:** Wykonano co najmniej jedno podejście RNP APCH: TAK NIE
Proficiency check: extend the IR to another type revalidation renewal At least one RNP APCH approach was performed

Śmigłowiec **Znaki rozpoznawcze:** _____
Helicopter Helicopter registration

Symulator **Numer FSTD:** _____ (zgodnie z (EU) 1178/2011)
Simulator Number of FSTD (according to EU Reg. 1178/2011)
Operator symulatora: _____ **Właściwy organ wydający Certyfikat FSTD:** _____
Simulator operator Competent Authority issuing qualification certificate for FSTD

Trasa: _____ **Całkowity czas lotu:** _____ **Czas odlotu:** _____ **Czas przylotu:** _____
Route Total time of flight Time of departure Time of arrival

Miejsce: _____ **Data:** _____ **Całkowity czas sesji:** _____ **Początek:** _____ **Koniec:** _____
Location Date Total session time Block-off Block-on

W przypadku ubiegania się o przywileje dotyczące wykonywania operacji zarówno SPO jak i MPO, kandydat zaliczył egzamin praktyczny lub kontrolę umiejętności w ramach MPO oraz dodatkowo wykonał manewry i procedury w ramach SPO, odpowiednio dla: If privileges for both SPO and MPO privileges are sought, complete the skill test or proficiency check in MPO and, additionally, the following manoeuvres and procedures in SPO:

SE 2.1, 2.6, 2.6.1 ME 2.1, 2.4, 2.4.1 **dodatkowo /in addition** IR jedno podejście z sekcji 5 /one approach of Section 5, lub /or zaliczono zgodnie z dodatkiem 8 /the criteria of Appendix 8 to this Annex are met

3 WYNIK KOŃCOWY EGZAMINU / RESULT OF THE TEST

ZALICZONY / PASSED **CZĘŚCIOWO ZALICZONY / PARTIAL PASSED** **NIEZALICZONY / FAILED**

Uwaga: W przypadku nie zaliczenia egzaminu, wpisać przyczynę i zalecenia do szkolenia. (str. 5 uwagi) Note: if the applicant fails the exam, the examiner shall indicate the reasons and recommendations for training. (Note: page 5)

Typ śmigłowca: SE ME MPH **Rodzaj operacji:** SPO MPO **Nowa data uprawnienia TR:** _____
Helicopter TR Type of operation New date of rating - valid until

Typ śmigłowca /IR: SE ME MPH **Rodzaj operacji:** SPO MPO **Nowa data uprawnienia TR /IR:** _____
Helicopter TR Type of operation New date of rating - valid until

Ja, niżej podpisany egzaminator:
Otrzymałem informacje od wnioskodawcy dotyczące jego wyszkolenia, doświadczenia i zaświadczam, że są zgodne z wymaganiami EASA Part-FCL
Potwierdzam, że przyjąłem ustny egzamin z wiedzy teoretycznej podczas którego kandydat zademonstrował, że posiada odpowiednią wiedzę teoretyczną o tym typie z zakresu m. innymi procedury operacyjne, osiągi i planowanie lotu oraz ogólna wiedza o statku powietrznym (jeżeli jest wymagany, np. FCL.135.H(a)(2))
Potwierdzam, że wszystkie wymagane manewry i ćwiczenia zostały wykonane, chyba że określono inaczej w przypadku niezaliczenia lub zaliczenia częściowego
*I, the undersigning examiner, i have received information from the applicant regarding his/her experience and instruction and certify that this complies with the requirements of EASA Part-FCL.
I confirm that the applicant's theoretical knowledge has been confirmed by verbal examination during which the applicant's demonstrate that he/she has acquired an adequate level of theoretical knowledge for the type among others of operational procedures, flight performance and aircraft general knowledge; (where applicable, e.g. FCL.135.H(a)(2))
I confirm that all the required manoeuvres and exercises have been completed, unless specified otherwise above in the case of fail or partial pass
I hereby declare that I have reviewed and applied the relevant national procedures and requirements of the applicant's competent authority contained in version _____ of the Examiner Differences Document.*

Miejsce i data: _____ **Numer licencji Egzaminatora:** _____
Location and date Examiner's licence number

Podpis Egzaminatora: _____ **Nazwisko Egzaminatora (WIELKIMI LITERAMI):** _____
Signature of examiner Examiner's name (BLOCK CAPITALS)

Podpis Egzaminowanego: _____ **Numer upoważnienia Egzaminatora:** _____
Signature of Applicant Examiner's certificate number

Kandydat ukończył szkolenie praktyczne w ośrodku: _____
Applicants has completed practical training in organisation: _____
 Nr certyfikatu / certificate number _____ Nazwa ośrodka / name organisation _____

poła wyboru zaznacz znakiem /mark the checkboxes with a sign

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO Komisja Egzaminacyjna

Wzór nr 12.2

WNIOSEK przedłużenia typów śmigłowców zgodnie z FCL.740.H / APPLICATION for revalidation of type ratings for helicopters FCL.740.H			
1 DANE KANDYDATA / DETAILS OF APPLICANTS		wypełnić WIELKIMI LITERAMI / complete this form in BLOCK CAPITALS	
Nazwisko: Last name:		Imię: First name	
Numer licencji: Licence number:			
2 WNIOSKUJE o PRZEDŁUŻENIE / I am applying for an REVALIDATION		wypełnia kandydat / to be completed by the Applicant	
2.1	☐	Uprawnienia/Uprawnień na typy śmigłowców jednosilnikowych TŁOKOWYCH zgodnie z FCL.740.H(a)(3) / Single Engine PISTON Helicopter rating/s according to FCL.740.H(a)(3)	
UWAGA: ZGODNIE Z AMC1 FCL.740.H(a)(3) przedłużać na podstawie doświadczenia można tylko następujące typy śmigłowców jednosilnikowych tłokowych/ <i>NOTE: In accordance with AMC1 FCL.740.H(a)(3), only the following types of single-engine piston helicopters can be considered for crediting of the proficiency check.</i> Bell47; Brantley B2; ENF28; Cabri G2; UH12; R44; HU269;			
Egzamin przeprowadzono na typie śmigłowca: Exam was performed on helicopter type:		Data poprzedniego egzaminu na tym typie (dd/mm/yy) Date of previous exam on this type:	
UWAGA: Kontrolę umiejętności przeprowadza się za każdym razem na innym typie śmigłowca / NOTE: The proficiency check shall be performed each time on a different type.			
Typ śmigłowca Helicopter type rating	Data ostatniego egzaminu przeprowadzonego na tym typie (kontrola umiejętności lub egzamin praktyczny) Date of last exam perform on that type (Proficiency check or Skill Test)	Doświadczenie jako PIC na typie od ostatniego przedłużenia Experience as PIC since last revalidation	
	(dd/mm/yyyy)	(min. 2h)	
	(dd/mm/yyyy)	(min. 2h)	
2.2	☐	Uprawnienia/Uprawnień na typy śmigłowców jednosilnikowych TURBINOWYCH zgodnie z FCL.740.H(a)(4) / Single Engine TURBINE Helicopter rating/s according to FCL.740.H(a)(4)	
Egzamin przeprowadzono na typie śmigłowca: Exam was performed on (helicopter type):		Data poprzedniego egzaminu na tym typie (dd/mm/yy) Date of previous exam on this type:	
UWAGA: Kontrolę umiejętności przeprowadza się za każdym razem na innym typie śmigłowca / NOTE: The proficiency check shall be performed each time on a different type.			
Wykonałem/am ..... godzin w charakterze pilota dowódcy (PIC) na śmigłowcach (minimum 300h) <i>I have completed</i> ..... hours as Pilot-In-Command on helicopters (min. 300 h)			
Typ śmigłowca Helicopter type rating	Data ostatniego egzaminu przeprowadzonego na tym typie (kontrola umiejętności lub egzamin praktyczny) Date of last exam perform on that type (Proficiency check or Skill Test)	Całkowite doświadczenie na typie Total experience on type	Doświadczenie jako PIC na typie od ostatniego przedłużenia Experience as PIC since last revalidation
	(dd/mm/yyyy)	(min. 15h)	(min. 2h)
	(dd/mm/yyyy)	(min. 15h)	(min. 2h)
	(dd/mm/yyyy)	(min. 15h)	(min. 2h)
	(dd/mm/yyyy)	(min. 15h)	(min. 2h)
3 OŚWIADCZENIE KANDYDATA / APPLICANT STATEMENT		wypełnia kandydat / to be completed by the Applicant	
Potwierdzam prawdziwość danych w punktach 1-2. Mam świadomość konsekwencji wynikających z podania niepełnych, niedokładnych lub nieprawdziwych informacji dotyczących doświadczenia lotniczego. <i>I confirm the accuracy of the data in points 1-2. I am aware of the consequences of providing incomplete, inaccurate or false information related to flight experience</i>			
Podpis kandydata / Applicant Signature		Data / date	
4 OŚWIADCZENIE EGZAMINATORA / EXAMINER'S STATEMENT		wypełnia Egzaminator / to be completed by the Examiner	
Ja, niżej podpisany Egzaminator otrzymałem informacje od wnioskodawcy dotyczące jego wykształcenia, doświadczenia i zaświadczam, że są zgodne z wymaganiami EASA Part-FCL. Wnioskodawca spełnia warunki do przedłużenia wymienionych typów na podstawie FCL.740.H. <i>/I, the undersigning Examiner, I have received information from the applicant regarding his/her experience and instruction and certify that this complies with the requirements of EASA Part-FCL. The applicant meets requirements for revalidation of the listed types under FCL.740.H.</i>			
Typ śmigłowca: Helicopter Type	Nowa data uprawnienia, ważne do: New date of rating - valid until		
Typ śmigłowca: Helicopter Type	Nowa data uprawnienia, ważne do: New date of rating - valid until		
Typ śmigłowca: Helicopter Type	Nowa data uprawnienia, ważne do: New date of rating - valid until		
Typ śmigłowca: Helicopter Type	Nowa data uprawnienia, ważne do: New date of rating - valid until		
Miejsce i data Location and date	Numer licencji Egzaminatora Examiner's licence number		
Podpis Egzaminatora Examiner's signature	Nazwisko Egzaminatora (WIELKIMI LITERAMI) Examiner's name (BLOCK CAPITALS)		
Podpis Egzaminowanego Signature of Applicant	Numer upoważnienia Egzaminatora Examiner's certificate number		

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO Komisja Egzaminacyjna

Wzór nr 12.2

Załącznik 1 (FCL-Dodatek 9) do Raportu / Appendix 1 (FCL-Appendix 9) to Report form Nr							
ŚMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ JEDNOOSOBOWĄ/WIELOOSOBOWĄ SINGLE/MULTI-PILOT HELICOPTERS			SZKOLENIE PRAKTYCZNE PRACTICAL TRAINING			EGZAMIN PRAKTYCZNY LUB KONTROLA UMIEJĘTNOŚCI SKILL TEST OR PROFICIENCY CHECK	
Manewry / procedury Manoeuvres / procedures			FSTD	H	Podpis instruktora po ukończeniu szkolenia Instructor initials when training completed	Sprawdzono w FSTD lub H Checked in FSTD or H	Podpis egzaminatora po ukończeniu egzaminu Examiner initials when test completed
SEKCJA 1 — PRZYGOTOWANIA PRZED LOTE M I CZYNNOSCI KONTROLNE				SECTION 1 — PREFLIGHT PREPARATIONS AND CHECKS			
1.1	Zewnętrzny, wzrokowy przegląd śmigłowca; umiejscowienie każdego elementu oraz cel przeglądu	Helicopter exterior visual inspection; location of each item and purpose of inspection		P		M (jeżeli wykonywane w śmigłowcu) (if performed in the helicopter)	
1.2	Przegląd kabiny pilota	Cockpit inspection	P	→		M	
1.3	Procedury uruchomienia, sprawdzenie sprzętu radiowego i nawigacyjnego, wybór i ustawienie częstotliwości nawigacyjnych i radiowych	Starting procedures, radio and navigation equipment check, selection and setting of navigation communication frequencies	P	→		M	
1.4	Kołowanie/podłot zgodnie z poleceniami służb kontroli ruchu lotniczego lub instruktora	Taxiing/air taxiing in compliance with ATC instructions or with instructions of an instructor	P	→		M	
1.5	Procedury i czynności kontrolne przed startem	Pre-take-off procedures and checks	P	→		M	
SEKCJA 2 — MANEWRY I PROCEDURY W LOCIE				SECTION 2 — FLIGHT MANOEUVRES AND PROCEDURES			
2.1	Starty (różne profile)	Take-offs (various profiles)	P	→		M	Dodatkowo SPO Additionally SPO
2.2	Starty i lądowania w terenie opadającym lub przy bocznym wietrze	Sloping ground or crosswind take-offs & landings	P	→			
2.3	Start przy maksymalnej masie startowej (rzeczywistej lub symulowanej)	Take-off at maximum take-off mass (actual or simulated maximum take-off mass)	P	→			
2.4	Start z symulowaną awarią silnika tuż przed osiągnięciem punktu decyzyjnego startu (TDP) lub zdefiniowanego punktu po starcie (DPATO)	Take-off with simulated engine failure shortly before reaching TDP or DPATO	P	→		M	Dodatkowo SPO Additionally SPO
2.4.1	Start z symulowaną awarią silnika tuż po osiągnięciu TDP lub DPATO	Take-off with simulated engine failure shortly after reaching TDP or DPATO	P	→		M	Dodatkowo SPO Additionally SPO
2.5	Zakręty w locie wznoszącym opadającym na wskazanym kursie	Climbing and descending turns to specified headings	P	→		M	
2.5.1	Zakręty z przechyleniem 30°, w lewo i w prawo o 180° do 360°, wyłącznie według wskazań przyrządów	Turns with 30° bank, 180° to 360° left and right, by sole reference to instruments	P	→		M	
2.6	Zniżanie w autorotacji	Autorotative descent	P	→		M	Dodatkowo SPO Additionally SPO
2.6.1	W przypadku śmigłowców jednosilnikowych (SEH) lądowanie autorotacyjne, a w przypadku śmigłowców wielosilnikowych (MEH) odzyskanie mocy	For single-engine helicopters (SEH) autorotative landing or for multi-engine helicopters (MEH) power recovery	P	→		M	Dodatkowo SPO Additionally SPO
2.7	Lądowania, różne profile	Landings, various profiles	P	→		M	
2.7.1	Odejście na drugi krąg lub lądowanie z symulowaną awarią silnika przed punktem decyzji lądowania (LDP) lub zdefiniowanym punktem przed lądowaniem (DPBL)	Go-around or landing following simulated engine failure before LDP or DPBL	P	→		M	
2.7.2	Lądowanie z symulowaną awarią silnika po LDP lub DPBL	Landing following simulated engine failure after LDP or DPBL	P	→		M	
SEKCJA 3 — EKSPLOATACJA NASTĘPUJĄCYCH SYSTEMÓW I INSTALACJI ORAZ WYKONYWANIE NASTĘPUJĄCYCH PROCEDUR W SYTUACJACH NORMALNYCH I ANORMALNYCH							
SECTION 3 — NORMAL AND ABNORMAL OPERATIONS OF THE FOLLOWING SYSTEMS AND PROCEDURES							
3	Eksploatacja następujących systemów i instalacji oraz wykonywanie następujących procedur w sytuacjach normalnych i anormalnych: /Normal and abnormal operations of the following systems and procedures:					M	Należy obowiązkowo wybrać 3 elementy z niniejszej sekcji / A mandatory minimum of 3 items shall be selected from this section
3.1	Silnik	Engine	P	→			
3.2	Klimatyzacja (ogrzewanie, wentylacja)	Air conditioning (heating, ventilation)	P	→			

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO Komisja Egzaminacyjna

Wzór nr 12.2

Załącznik 1 (FCL-Dodatek 9) do Raportu / Appendix 1 (FCL-Appendix 9) to Report form Nr ..... / ..... /							
ŚMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ JEDNOOSOBOWĄ/WIELOOSOBOWĄ SINGLE/MULTI-PILOT HELICOPTERS			SZKOLENIE PRAKTYCZNE PRACTICAL TRAINING			EGZAMIN PRAKTYCZNY LUB KONTROLA UMIEJĘTNOŚCI SKILL TEST OR PROFICIENCY CHECK	
Manewry / procedury Manoeuvres / procedures			FSTD	H	Podpis instruktora po ukończeniu szkolenia Instructor initials when training completed	Sprawdzono w FSTD lub H Checked in FSTD or H	Podpis egzaminatora po ukończeniu egzaminu Examiner initials when test completed
3.3	Rurka Pitota/dajnik ciśnienia statycznego /	Pitot/static system	P	→			
3.4	Instalacja paliwowa /	Fuel system	P	→			
3.5	Instalacja elektryczna /	Electrical system	P	→			
3.6	Instalacja hydrauliczna /	Hydraulic system	P	→			
3.7	System sterowania lotem i wyważania /	Flight control and trim system	P	→			
3.8	Instalacja przeciwołodzieniowa/ odłodzieniowa /	Anti-icing and de-icing system	P	→			
3.9	Autopilot/układ nakazu lotu /	Autopilot/flight director	P	→			
3.10	Urządzenia stabilizujące /	Stability augmentation devices	P	→			
3.11	Radar meteorologiczny, radiowysokościomierz, transponder /	Weather radar, radio altimeter, transponder	P	→			
3.12	System nawigacji obszarowej /	Area navigation system	P	→			
3.13	System wypuszczania i chowania podwozia /	Landing gear system	P	→			
3.14	Pomocnicze źródło zasilania /	APU	P	→			
3.15	Wyposażenie radiowe, urządzenia nawigacyjne, przyrządy i system zarządzania lotem (FMS) /	Radio, navigation equipment, instruments and FMS	P	→			
SEKCJA 4 — PROCEDURY W SYTUACJACH ANORMALNYCH I AWARYJNYCH				SECTION 4 — ABNORMAL AND EMERGENCY PROCEDURES			
4	Procedury w sytuacjach anormalnych i awaryjnych / Abnormal and emergency procedures					M	Należy obowiązkowo wybrać 3 elementy z niniejszej sekcji / A mandatory minimum of 3 items shall be selected from this section
4.1	Czynności w razie pożaru (w tym ewakuacja, w stosownych przypadkach) /	Fire drills (including evacuation if applicable)					
4.2	Wykrywanie obecności dymu i jego usuwanie /	Smoke control and removal	P	→			
4.3	Awarie silnika, wyłączenie i ponowne włączenie na bezpiecznej wysokości /	Engine failures, shutdown and restart at a safe height	P	→			
4.4	Zrzucanie paliwa (symulowane) /	Fuel dumping (simulated)	P	→			
4.5	Awaria śmigła ogonowego (w stosownych przypadkach) /	Tail rotor control failure (if applicable)	P	→			
4.5.1	Utrata śmigła ogonowego (w stosownych przypadkach) /	Tail rotor loss (if applicable)	P		Tego ćwiczenia nie można wykonywać w śmigłowcu / A helicopter shall not be used for this exercise		
4.6	Niezdolność członka załogi do pracy – tylko śmigłowce z załogą wieloosobową /	Incapacitation of crew member — MPH only	P	→			
4.7	Awarie napędu /	Transmission malfunctions	P	→			
4.8	Inne sytuacje awaryjne wymienione w instrukcji użytkownika śmigłowca w locie /	Other emergency procedures as outlined in the appropriate flight manual	P	→			
SEKCJA 5 — PROCEDURY W LOCIE WEDŁUG WSKAZAŃ PRZYRZĄDÓW (WYKONYWAĆ W WARUNKACH IMC LUB SYMULOWANYCH IMC)				SECTION 5 — INSTRUMENT FLIGHT PROCEDURES (TO BE PERFORMED IN IMC OR SIMULATED IMC)			
5.1	Start według wskazań przyrządów: przejście do lotu według wskazań przyrządów wymagane niezwłocznie po oderwaniu się od ziemi /	Instrument take-off: transition to instrument flight is required as soon as possible after becoming airborne	P*	→*			
5.1.1	Symulowana awaria silnika podczas odlotu /	Simulated engine failure during departure	P*	→*		M*	

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO Komisja Egzaminacyjna

Wzór nr 12.2

Załącznik 1 (FCL-Dodatek 9) do Raportu / Appendix 1 (FCL-Appendix 9) to Report form Nr							
ŚMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ JEDNOOSOBOWĄ/WIELOOSOBOWĄ SINGLE/MULTI-PILOT HELICOPTERS			SZKOLENIE PRAKTYCZNE PRACTICAL TRAINING			EGZAMIN PRAKTYCZNY LUB KONTROLA UMIEJĘTNOŚCI SKILL TEST OR PROFICIENCY CHECK	
Manewry / procedury Manoeuvres / procedures			FSTD	H	Podpis instruktora po ukończeniu szkolenia Instructor initials when training completed	Sprawdzono w FSTD lub H Checked in FSTD or H	Podpis egzaminatora po ukończeniu egzaminu Examiner initials when test completed
5.2	Trzymanie się tras odlotu i dolotu oraz stosowanie się do poleceń ATC	Adherence to departure and arrival routes and ATC instructions	P*	→*		M*	
5.3	Procedury oczekiwania	Holding procedures	P*	→*			
5.4	Operacje 3D do wysokości DH/A 200 stóp (60 m) lub do wyższych minimów jeżeli wymaga tego procedura podejścia	3D operations to DH/A of 200 ft (60 m) or to higher minima if required by the approach procedures	P*	→*			
5.4.1	Podejście ręczne, bez wykorzystania układu nakazu lotu. <i>Uwaga: Zgodnie z AFM procedury RNP APCH mogą wymagać użycia autopilota lub układu nakazu lotu. Procedura, która ma być wykonana ręcznie, musi zostać wybrana z uwzględnieniem takich ograniczeń (np. należy wybrać ILS dla procedury 5.4.1 w przypadku takiego ograniczenia AFM).</i>	Manually, without flight director. <i>Note: According to the AFM, RNP APCH procedures may require the use of autopilot or flight director. The procedure to be flown manually shall be chosen taken into account such limitations (for example, choose an ILS for 5.4.1 in the case of such AFM limitation).</i>	P*	→*		M*	
5.4.2	Podejście ręczne, z wykorzystaniem układu nakazu lotu	Manually, with flight director	P*	→*		M*	
5.4.3	Z autopilotem	With coupled autopilot	P*	→*			
5.4.4	Podejście ręczne, z symulacją niesprawności jednego silnika; symulację awarii silnika należy wykonać podczas końcowego podejścia, przed osiągnięciem wysokości 1 000 stóp nad lotniskiem, przyziemienia albo do wykonania całej procedury nieudanego podejścia	Manually, with one engine simulated inoperative; engine failure has to be simulated during final approach before passing 1000 ft above aerodrome level do until touchdown or until completion of the missed approach procedure	P*	→*		M*	
5.5	Operacje 2D do wysokości MDA/H	2D operations down to the MDA/H	P*	→*		M*	
5.6	Odejście na drugi krąg ze wszystkimi silnikami pracującymi po osiągnięciu DA/H lub MDA/MDH	Go-around with all engines operating on reaching DA/H or MDA/MDH	P*	→*			
5.6.1	Inne procedury odlotu po nieudanym podejściu	Other missed approach procedures	P*	→*			
5.6.2	Odejście na drugi krąg z symulacją niesprawności jednego silnika po osiągnięciu DA/H lub MDA/MDH	Go-around with one engine simulated inoperative on reaching DA/H or MDA/MDH	P*	→*		M*	
5.7	Autorotacja w warunkach IMC z odzyskaniem mocy	IMC autorotation with power recovery	P*	→*		M*	
5.8	Wyprowadzanie z nietypowych położeń	Recovery from unusual attitudes	P*	→*		M*	
Dodatkowo, w stosownych przypadkach, wykonano jako operacje SPO następujące jedno podejście z SEKCJI 5 pkt.: <i>Additionally, where applicable, the following one approach from SECTION 5 point was performed in single-pilot operation SPO:</i>						Dodatkowo SPO <i>Additionally SPO</i>	
SEKCJA 6 — UŻYCIE WYPOSAŻENIA OPCJONALNEGO			SECTION 6 — USE OF OPTIONAL EQUIPMENT				
6	Użycie wyposażenia opcjonalnego	Use of optional equipment	P	→			

Uwagi / Remarks

oraz przyczyny i szczegółowe informacje w przypadku niezaliczenia lub częściowego zaliczenia / inne uwagi w razie konieczności:
or reasons and details in case of fail or partial pass / other remarks as necessary:

Miejsce i data:

Location and date .....

Podpis Egzaminatora:

Signature of examiner .....

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz.U. L 311 z 25.11.2011, s. 1):

SZCZEGÓLNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚMIGŁOWCÓW

1. W przypadku egzaminu praktycznego lub kontroli umiejętności do uzyskania uprawnień na typ lub ATPL, kandydat musi zaliczyć sekcje 1–4 oraz sekcję 6 (odpowiednio) egzaminu praktycznego lub kontroli umiejętności. Jeżeli kandydat nie zaliczy więcej niż pięciu elementów, musi powtórzyć cały egzamin lub kontrolę. Kandydat, który nie zaliczy do pięciu elementów, powtarza niezaliczone elementy. Niezaliczenie jakiegokolwiek elementu egzaminu powtórkowego lub kontroli powtórkowej, albo niezaliczenie elementów zaliczonych za pierwszym podejściem, powoduje konieczność ponownego przystąpienia do całego egzaminu lub kontroli. Wszystkie sekcje egzaminu praktycznego lub kontroli umiejętności należy zaliczyć w ciągu 6 miesięcy.

2. W przypadku kontroli umiejętności do uprawnień IR, kandydat musi zaliczyć sekcję 5 kontroli umiejętności. Jeżeli kandydat nie zaliczy więcej niż 3 elementów, musi powtórzyć całą sekcję 5. Kandydat, który nie zaliczy do 3 elementów, powtarza niezaliczone elementy. Niezaliczenie jakiegokolwiek elementu kontroli powtórkowej lub niezaliczenie któregoś z elementów sekcji 5 zaliczonych za pierwszym podejściem powoduje konieczność ponownego przystąpienia do całej kontroli.

ZAKRES TOLERANCJI PODCZAS EGZAMINU W LOCIE

3. Kandydat musi wykazać się umiejętnościami:

- a) pilotowania śmigłowca w granicach jego ograniczeń;
  - b) płynnego i dokładnego wykonywania wszystkich manewrów;
  - c) właściwej oceny sytuacji i wykorzystania zespołu umiejętności lotniczych;
  - d) stosowania wiedzy lotniczej;
  - e) zachowywania kontroli nad śmigłowcem przez cały czas w taki sposób, że nigdy nie ma wątpliwości co do pozytywnego wyniku wykonywanej procedury lub manewru;
  - f) rozumienia i stosowania procedur koordynacji pracy załogi oraz procedur na wypadek niezdolności do pracy członka załogi, w stosownych przypadkach; oraz
  - g) skutecznego komunikowania się z pozostałymi członkami załogi, w stosownych przypadkach.
4. Zastosowanie mają poniższe tolerancje, skorygowane przy uwzględnieniu występowania turbulencji, a także właściwości pilotażowe oraz osiągi wykorzystywanego śmigłowca.

a) Tolerancje dla lotu IFR

Wysokość

Ogólnie ..... ± 100 stóp
 Rozpoczynanie odejścia na drugi krąg na wysokości względnej/bezwzględnej decyzji ..... + 50 stóp/– 0 stóp
 Minimalna wysokość względna/bezwzględna zniżania/punkt rozpoczęcia procedury po nieudanych podejściu ..... + 50 stóp/– 0 stóp

Utrzymywanie nakazanej linii drogi

Przy wykorzystaniu radiowych pomocy nawigacyjnych ..... ± 5°
 W odniesieniu do odchylenia kątowych ..... odchylenie do połowy skali, azymut i ścieżka schodzenia (np. LPV, ILS, MLS, GLS)
 „liniowe” odchylenia poziome 2D (LNAV) i 3D (LNAV/VNAV) ..... poziom błędu/odchylenia poprzecznego od nakazanej linii drogi musi się normalnie mieścić w tolerancji ± 1/2 wartości RNP związanej z daną procedurą. Krótkie odchylenia od tej normy, maksymalnie do wartości jednokrotności RNP, są dopuszczalne.

liniowe odchylenia pionowe 3D (np. RNP APCH (LNAV/VNAV) przy użyciu funkcji nawigacji w płaszczyźnie pionowej z wykorzystaniem przyrządów barometrycznych BaroVNAV) ..... Nie więcej niż –75 stóp poniżej pionowego profilu w dowolnym momencie i nie więcej niż +75 stóp powyżej pionowego profilu na wysokości nie większej niż 1 000 stóp nad poziomem lotniska.

Kierunek

ze wszystkimi silnikami działającymi ..... ± 5°
 z symulowaną awarią silnika ..... ± 10°

Predkość

ze wszystkimi silnikami działającymi ..... ± 5 węzłów
 z symulowaną awarią silnika ..... + 10 węzłów/– 5 węzłów

b) Tolerancje dla lotu VFR

Wysokość

Ogólnie ..... ± 100 stóp

Kierunek

Działania normalne ..... ± 5°
 Działania anormalne/sytuacje awaryjne ..... ± 10°

Predkość

Ogólnie ..... ± 10 węzłów
 z symulowaną awarią silnika ..... + 10 węzłów/– 5 węzłów

Przemieszczanie się względem ziemi

Start zawis w zasięgu wpływu ziemi ..... ± 3 stopy
 (I.G.E.)

Łądowanie ..... ± 2 stopy (przy 0 stopach ruchu do tyłu lub na boki)

ZAKRES EGZAMINU PRAKTYCZNEGO/KONTROLI UMIEJĘTNOŚCI

WYMOGI OGÓLNE

5. Użyte poniżej symbole mają następujące znaczenie:

P – osoba przeszkolona jako pilot dowódca na potrzeby uzyskania uprawnień na typ śmigłowca z załogą jednoosobową albo jako pilot dowódca lub drugi pilot oraz jako PF i PM w celu uzyskania uprawnień na typ śmigłowca z załogą wieloosobową.

6. Szkolenie praktyczne należy przeprowadzić na sprężcie szkoleniowym co najmniej na poziomie oznaczonym (P), lub można je przeprowadzić na dowolnym sprężcie wyższego poziomu, co oznacza się strzałką (→).

Wykorzystywany sprzęt szkoleniowy określa się następującymi skrótami:

FFS = pełny symulator lotu

FTD = urządzenie do szkolenia lotniczego

H = śmigłowiec

7. Elementy oznaczone gwiazdką (*) muszą być wykonane w rzeczywistych lub symulowanych warunkach IMC tylko przez tych kandydatów, którzy pragną przedłużyć lub odnowić uprawnienia do wykonywania lotów według wskazań przyrządów IR(H), lub rozszerzyć te uprawnienia na inny typ.

8. Procedury w locie według wskazań przyrządów (sekcja 5) są wykonywane tylko przez kandydatów, którzy pragną przedłużyć lub wznowić uprawnienia do wykonywania lotów według przyrządów IR(H) lub rozszerzyć te uprawnienia na inny typ. W tym celu można wykorzystać symulator FFS lub urządzenie FTD 2/3.

9. Litera „M” w kolumnie egzaminu praktycznego lub kontroli umiejętności oznacza ćwiczenie obowiązkowe.

10. Jeżeli ćwiczenia na urządzeniu FSTD wchodzi w zakres kursu do uprawnień na typ, podczas szkolenia praktycznego i egzaminów należy korzystać z urządzenia FSTD.

W przypadku takiego kursu, należy wziąć pod uwagę następujące aspekty:

a) kwalifikacje FSTD zgodnie z odpowiednimi wymaganiami załącznika VI (część ARA) i załącznika VII (część ORA);

b) kwalifikacje instruktora i egzaminatora;

c) liczbę godzin szkolenia na FSTD w ramach kursu;

d) kwalifikacje i dotychczasowe doświadczenie szkolonych pilotów na podobnych typach; oraz

e) liczbę godzin nadzorowanej praktyki lotniczej po wydaniu nowych uprawnień na typ.

ŚMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ WIELOOSOBOWĄ - MPH

11. Osoba przystępująca do egzaminu praktycznego do uzyskania uprawnień na typ śmigłowca z załogą wieloosobową oraz ATPL(H) musi zdać tylko sekcje 1–4 oraz, w stosownych przypadkach, sekcję 6.

12. Osoba przystępująca do kontroli umiejętności w związku z przedłużeniem lub wznowieniem uprawnień na typ śmigłowca z załogą wieloosobową zalicza tylko sekcje 1–4 oraz, w stosownych przypadkach, sekcję 6.

ŚMIGŁOWCE Z ZAŁOGĄ JEDNOOSOBOWĄ - SPH

13. Osoby ubiegające się o wydanie, przedłużenie lub wznowienie uprawnienia na typ śmigłowca z załogą jednoosobową muszą:

- a) w przypadku ubiegania się o przywileje dotyczące wykonywania operacji w załodze jednoosobowej, zaliczyć egzamin praktyczny lub kontrolę umiejętności w ramach operacji w załodze jednoosobowej;
- b) w przypadku ubiegania się o przywileje dotyczące wykonywania operacji w załodze wieloosobowej, zaliczyć egzamin praktyczny lub kontrolę umiejętności w ramach operacji w załodze wieloosobowej;
- c) w przypadku ubiegania się o przywileje dotyczące wykonywania operacji zarówno w załodze jednoosobowej, jak i w załodze wieloosobowej, zaliczyć egzamin praktyczny lub kontrolę umiejętności w ramach operacji w załodze wieloosobowej oraz dodatkowo wykonać następujące manewry i procedury podczas operacji w załodze jednoosobowej:

1) w przypadku śmigłowców jednosilnikowych: 2.1 start oraz 2.6 i 2.6.1 zniżanie w autorotacji i lądowanie autorotacyjne;

2) w przypadku śmigłowców wielosilnikowych: 2.1 start oraz 2.4 i 2.4.1 symulowana awaria silnika tuż przed osiągnięciem TDP i symulowaną awarię silnika tuż po osiągnięciu TDP;

3) w przypadku przywilejów wynikających z uprawnień IR, dodatkowo oprócz pkt 1 lub 2, stosownie do przypadku, jedno podejście określone w sekcji 5, chyba że spełnione są kryteria określone w dodatku 8 do niniejszego załącznika;

d) w celu usunięcia ograniczenia dotyczącego operacji w załodze wieloosobowej z uprawnień na typ śmigłowca non-complex z załogą jednoosobową, zaliczyć kontrolę umiejętności obejmującą manewry i procedury, o których mowa odpowiednio w lit. c) pkt 1 lub lit. c) pkt 2.